

Tespah çalışmalarının esnaf muaflığı kapsamında değerdendirilip değerdendirilemeyeceğı hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	GELİR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	38418978-120[9-18/13]-137210
Tarih	21.05.2020

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIğI

Ankara Vergi Dairesi Başkanlığı

Gelir Kanunları Gelir Vergileri Grup Müdürlüğü

Sayı : 38418978-120[9-18/13]-E.137210

21.05.2020

Konu : Tespah çalışmalarının esnaf muaflığı kapsamında değerdendirilip değerdendirilemeyeceğı hk.

İlgi : 24.04.2018 tarihli özelge talep formunuz.

İlgide kayıtlı özelge talep formunda, oltu taşı ve kehribar işlemeciliğı ile nakış işi yaparak kaybolmakta olan geleneksel sanatlarımızdan Türk tespah sanatını icra ettiğiniz belirtilerek, söz konusu faaliyetiniz

dolayısıyla Gelir Vergisi Kanununun 9 uncu maddesi kapsamında esnaf muaflığından yararlanıp yararlanamayacağınız hususunda Başkanlığımız görüşü talep edilmektedir.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun "Vergiden Muaf Esnaf" başlıklı 9 uncu maddesinde, "*Ticaret ve sanat erbabından aşağıda yazılı şekil ve suretle çalışanlar gelir vergisinden muaftır*

....

8. Bu Kanunun 47 nci maddesinde yazılı şartları haiz olanlardan kendi ürettikleri ürünleri satanlara münhasır olmak üzere el dokuma işleri, bakır işlemeciliği, çini ve çömlek yapımı, sedef kakma ve ahşap oyma işleri, kaşıkcılık, bastonculuk, semercilik, yazmacılık, yorgancılık, keçecilik, lüle ve oltu taşı işçiliği, çarıkçılık, yemenicilik, oyacılık ve bunlar gibi geleneksel, kültürel, sanatsal değeri olan ve kaybolmaya yüz tutan meslek kollarında faaliyette bulunanlar.

...

Ticari, zirai veya mesleki kazancı dolayısı ile gerçek usulde Gelir Vergisine tabi olanlar ile yukarıda sayılan işleri Gelir ve Kurumlar Vergisi mükelleflerine bağlılık arz edecek şekilde yapanlar esnaf muaflığından faydalanamazlar.

...

Bu muaflığın 94 üncü madde uyarınca tevkif suretiyle kesilen vergiye şümulü yoktur." hükmü yer almaktadır.

Aynı Kanunun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasında tevkifat yapacaklar sayılmış olup, aynı maddenin (13/a) numaralı bendinde, 9 uncu maddenin birinci fıkrasının (6) ve (8) numaralı bentlerinde yer alan emtia bedelleri veya bu emtianın imalinde ödenen hizmet bedelleri üzerinden (2012/3322 sayılı B.K.K uyarınca) % 2 oranında tevkifat yapılacağı belirtilmiştir.

Konu ile ilgili olarak yayımlanan 283 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliğinin "2.2. Geleneksel, kültürel, sanatsal değeri olduğu ve kaybolmaya yüz tuttuğu belirlenen meslek kollarında faaliyette bulunanlarla ilgili esnaf muaflığının kapsamı" başlıklı bölümünde;

"Gelir Vergisi Kanununun 9 uncu maddesinin birinci fıkrasına 6322 sayılı Kanunla eklenen (8) numaralı bent hükmü uyarınca;

El dokuma işleri, bakır işlemeciliği, çini ve çömlek yapımı, sedef kakma ve ahşap oyma işleri, kaşıkçılık, bastonculuk, semercilik, yazmacılık, yorgancılık, keçecilik, lüle ve oltu taşı işçiliği, çarıkçılık, yemenicilik, oyacılık ve bunlar gibi geleneksel, kültürel, sanatsal değeri olan ve kaybolmaya yüz tutan meslek kollarında faaliyette bulunanlar esnaf muaflığından yararlanacaklardır.

Anılan meslek kollarında faaliyette bulunanların söz konusu muafiyetten yararlanabilmeleri için Gelir Vergisi Kanununun 47 nci maddesinde yazılı basit usule tabi olmanın genel şartlarını topluca taşımaları ve münhasıran kendi ürettikleri ürünleri satmak suretiyle faaliyette bulunmaları gerekmektedir.

Öte yandan, söz konusu meslek kollarında; devamlı veya arızı olarak, işyeri açılarak, motorlu araç kullanılarak, yardımcı işçi veya çırak çalıştırılarak faaliyette bulunulması muafiyetten yararlanmaya engel teşkil etmeyecektir.

Ancak, söz konusu meslek kollarında aşağıdaki şekilde faaliyette bulunulması halinde ise muafiyetten yararlanılması mümkün değildir:

-Ticari işletmelere ait malları mutaat olarak veya belli aralıklarla satanlar ile kendi ürettikleri ürünlerle birlikte başkalarına ait ürünleri de satanlar,

-Gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerine bağlılık arz edecek şekilde faaliyette bulunanlar,

-Ticarî, ziraî veya meslekî kazancı dolayısıyla gerçek usulde gelir vergisine tâbi olanlar." açıklamasına yer verilmiştir.

Öte yandan, başkanlığımız kayıtlarının tetkikinden ve hakkınızda düzenlenen yoklama tutanağının incelenmesinden, oltu taşı ve kehribar işlemeciliği faaliyetini sabit işyerinde sürdürdüğünüz anlaşılmıştır.

Yukarıda yer verilen hüküm ve açıklamalar çerçevesinde; Gelir Vergisi Kanununun 47 nci maddesinde yazılı basit usule tabi olmanın genel şartlarını taşımanız ve sadece kendi ürettiğiniz ürünleri satmanız kaydıyla, aynı Kanunun 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (8) numaralı bendinde sayılan geleneksel, kültürel, sanatsal değeri olan ve kaybolmaya yüz tutan meslek kolları arasında yer alan oltu taşından tespih yapımı faaliyetiniz dolayısıyla esnaf muaflığından yararlanmanız mümkün bulunmaktadır.

Ancak, faaliyetinizde oltu taşı yanında kehribar da kullanmanız ve bu şekildeki faaliyetinizi sabit bir işyerinde yapmanız nedeniyle esnaf muaflığından yararlanmanız mümkün bulunmamakta olup, ticari kazanç mükellefiyetinizin tesis edilmesi gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

İmza

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için

gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026